

**UCHWAŁA NR XVIII/225/2025
RADY MIASTA I GMINY SZAMOTUŁY**

z dnia 28 października 2025 r.

w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych w formie budżetu obywatelskiego oraz wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego w ramach Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2026.

Na podstawie art. 5a ust. 2 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2025 poz. 1153) uchwala się, co następuje:

§ 1. Ustala się zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych w sprawie budżetu obywatelskiego na rok 2026 oraz wymagania jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego w Mieście i Gminie Szamotuły, stanowiące załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Szamotuły.

§ 3. Traci moc uchwała nr XI/95/2019 Rady Miasta i Gminy Szamotuły z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji dotyczących budżetu obywatelskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca Rady Miasta
i Gminy Szamotuły

Justyna Szaniawska - Budaj

Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych w sprawie budżetu obywatelskiego oraz wymagania jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego w Mieście i Gminie Szamotuły na rok 2026

**Rozdział 1.
Postanowienia ogólne**

§ 1. Konsultacje budżetu obywatelskiego obejmują teren Miasta i Gminy Szamotuły.

§ 2. W ramach Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2026 mieszkańcy decydują o części wydatków przeznaczonych na ten cel z budżetu Miasta i Gminy Szamotuły na rok 2026.

§ 3. 1. Wysokość środków finansowych planowanych do przeznaczenia na budżet obywatelski wraz z harmonogramem konsultacji ustala burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły odrębnym zarządzeniem.

2. Ostateczną wysokość środków finansowych na realizację zadań wybranych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego ustala Rada Miasta i Gminy Szamotuły w uchwale budżetowej.

3. Harmonogram konsultacji oraz informacje, o których mowa w ust. 1, ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy Szamotuły, na stronie internetowej gminy oraz na platformie budżetu obywatelskiego.

**Rozdział 2.
Rodzaje zadań realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego. Wymogi formalne.**

§ 4. Z budżetu obywatelskiego na rok 2026 mogą być finansowane inicjatywy mieszkańców Miasta i Gminy Szamotuły wchodzące w zakres zadania własnego gminy, polegającego na utrzymaniu, tworzeniu lub rewitalizacji terenów zieleni oraz zadrzewień, które są możliwe do zrealizowania w trakcie jednego roku budżetowego i spełniają następujące kryteria:

1. merytoryczne:

- a) nie są elementem większego zadania (wyklucza się możliwość realizacji części zadania, np. projektu technicznego),
- b) koszt ich realizacji nie przekracza wysokości 1/5 części kwoty środków finansowych przeznaczonych na realizację budżetu obywatelskiego w uchwale budżetowej,
- c) nie są sprzeczne z obowiązującymi w gminie planami i programami,
- d) nie naruszają obowiązujących przepisów prawa, praw osób trzecich, w tym prawa własności,
- e) nie mają charakteru komercyjnego,
- f) posiadają realnie oszacowany koszt realizacji projektu,
- g) zgłaszane projekty powinny być wykonalne finansowo, tj. nie powodują powstania kosztów realizacji w latach następnych,
- h) posiadają możliwość precyzyjnego wskazania miejsca realizacji w przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem dostępności infrastruktury umożliwiającej realizację projektu – nieruchomości stanowiąca własność Miasta i Gminy Szamotuły nieobciążona na rzecz osób trzecich,
- i) służące zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz pełniące funkcje społeczne i użytkowe.;

2. formalne:

- a) zgłoszenie zadania w formie projektu – przez który należy rozumieć propozycję zadania służącego społeczności lokalnej, za pośrednictwem dedykowanej platformy internetowej <https://szamotuly.konsultacjejst.pl/budzet-obywatelski> poprzez wypełnienie odpowiedniego formularza w wersji elektronicznej, z zachowaniem terminu wskazanego w harmonogramie konsultacji; wzory formularzy określa burmistrz w zarządzeniu,
- b) dołączenie listy poparcia dla projektu zadania podpisaną przez co najmniej 10 mieszkańców Miasta i Gminy Szamotuły, którego wzór określa burmistrz w zarządzeniu.

§ 5. Wykonanie wyłonionego projektu w ramach budżetu obywatelskiego powinno zostać zrealizowane w roku, w którym projekt został wybrany do realizacji, jednak:

1. w przypadku zadań, których realizacja wymaga przeprowadzenia czynności przygotowawczych, polegających np. na sporządzeniu dokumentacji projektowej lub pozyskaniu stosownych pozwoleń, uzgodnień czy opinii, dopuszcza się wyłącznie rzeczowe rozpoczęcie czynności przygotowawczych w roku poprzedzającym;

2. w uzasadnionych przypadkach możliwe jest wydłużenie realizacji zadania do dnia 30 czerwca następnego roku budżetowego, w ramach środków niewygasających na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych (Dz. U. 2024 poz. 1530).

Rozdział 3.

Wyłączenia zadań z budżetu obywatelskiego

§ 6. W ramach budżetu obywatelskiego na rok 2026 nie może być realizowane zadanie, które w wyniku przeprowadzonej weryfikacji:

1. przekroczyło maksymalny koszt zadania, o którym mowa w § 4 pkt 1 lit. b),
2. stoi w sprzeczności z obowiązującymi lub opracowywanymi w gminie planami, programami i strategiami, w tym w szczególności z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
3. ma być realizowane na terenie, co do sposobu którego zagospodarowania trwa konkurs architektoniczny,
4. narusza obowiązujące przepisy prawa, w tym prawa osób trzecich lub prawa własności,
5. lokalizacja zadania wskazana jest na nieruchomości gminy obciążonej na rzecz osób trzecich lub przeznaczonej na sprzedaż lub inny cel,
6. nie uwzględnia zasady racjonalności i proporcjonalności wydatków,
7. ogranicza dostępność tylko do określonej liczby mieszkańców,
8. nie spełnia wymogów w zakresie gospodarności np. podobny projekt jest w trakcie realizacji,
9. może negatywnie oddziaływać na środowisko lub otoczenie społeczne.

Rozdział 4.

Ocena i weryfikacja zgłoszonych projektów

§ 7. Wyznaczony w Urzędzie Miasta i Gminy Szamotuły pracownik do obsługi budżetu obywatelskiego prowadzi rejestr formularzy z propozycjami projektów zadań zgłaszanych do Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2026.

§ 8. 1. Projekty poddawane są weryfikacji formalnej i merytorycznej.

2. Weryfikacja formalna polega na analizie projektów pod względem ich kompletności.
3. Weryfikacja merytoryczna polega na analizie możliwości realizacji zgłoszonego projektu.
4. Ocenę projektów przeprowadza się w oparciu o kryteria określone w § 4 niniejszej uchwały oraz na podstawie następujących warunków:
 - a. nieprzekraczalny koszt zadania, o którym mowa w § 4 pkt 1 lit. b),
 - b. zgodność z zakresem zadania własnego gminy wskazanego w § 4 uchwały,
 - c. zgodność z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - d. stan prawny gruntu, na którym zadanie ma być realizowane.

§ 9. Projekt uzyskuje pozytywną weryfikację w przypadku spełnienia wszystkich dotyczących go kryteriów.

§ 10. Weryfikację projektów zgłoszonych w ramach Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2026 przeprowadza zespół ds. Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego powołany przez burmistrza Miasta i Gminy Szamotuły. Zespół przekazuje burmistrzowi pisemne wyniki weryfikacji formalno-prawnej projektów zgłoszonych w ramach Budżetu Obywatelskiego. Weryfikacja negatywna wymaga uzasadnienia.

§ 11. Za zgodą autorów projektów, zespół ds. Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego ma możliwość ingerowania w merytoryczny zakres propozycji projektów zgłoszonych do budżetu obywatelskiego, w tym zmiany miejsca ich realizacji lub łączenie z innymi zadaniami.

§ 12. Zespół ma możliwość dokonania własnej kalkulacji kosztów zadania na podstawie propozycji zawartych w formularzach zgłoszeniowych oraz zmiany zakresu zadania w porozumieniu z autorem danego projektu, do wysokości skalkulowanych/przewidywanych kosztów.

§ 13. Po dokonaniu weryfikacji widoczna będzie lista projektów wygranych na platformie budżetu obywatelskiego <https://szamotuly.konsultacjejst.pl/budzet-obywatelski> oraz w aplikacji mMieszkaniec, w terminie określonym w harmonogramie konsultacji.

Rozdział 5.

Tryb odwołania od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania

§ 14. 1. W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z wymaganych kryteriów, projektu nie dopuszcza się do głosowania. Autor projektu ma możliwość złożenia odwołania w terminie 7 dni od dnia opublikowania informacji o weryfikacji wszystkich projektów.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1 rozpoznaje burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły w terminie 7 dni od dnia doręczenia odwołania. Od decyzji burmistrza nie przysługuje odwołanie i ma ono charakter ostateczny. Informacja o ponownej weryfikacji zostaje niezwłocznie przekazana autorowi.

3. Zespół ds. Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego sporządza listę projektów dopuszczonych do głosowania.

Rozdział 6.

Zasady głosowania i ustalenie wyników

§ 15. Wyboru projektów dokonują mieszkańcy Miasta i Gminy Szamotuły w głosowaniu powszechnym, równym i bezpośrednim.

§ 16. Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły organizuje głosowanie mieszkańców, którego termin, szczegółowy tryb oraz przedmiot określa w drodze zarządzenia, co najmniej 14 dni przed terminem rozpoczęcia głosowania.

§ 17. 1. Głosowanie przeprowadza się w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy budżetu obywatelskiego <https://szamotuly.konsultacjejst.pl/budzet-obywatelski> oraz w aplikacji mMieszkaniec, poprzez elektroniczny formularz.

2. Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły wskaże w drodze zarządzenia, o którym mowa w § 16 uchwały dodatkowe miejsce publicznego dostępu do komputera z Internetem, celem umożliwienia oddania głosu w sposób określony w ust. 1 przez mieszkańców wykluczonych cyfrowo.

3. Głosowanie odbywa się przez minimum 21 kolejnych dni kalendarzowych w terminie określonym w harmonogramie konsultacji.

4. Głosowanie polega na wyborze jednego projektu przez jedną osobę.

5. Obliczanie wyników polega na zsumowaniu głosów oddanych na każdy z projektów.

6. Do realizacji przekazane zostaną projekty, które uzyskały największą liczbę głosów, aż do wyczerpania limitu środków przeznaczonych na projekt.

7. Niewykorzystane środki finansowe pozostają w budżecie Miasta i Gminy Szamotuły.

8. Projekty, które uzyskały taką samą liczbę głosów, a suma kosztów ich realizacji przekracza limit przeznaczonych środków finansowych, wybierane są w drodze losowania, które przeprowadza Zespół ds. Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego, z zachowaniem zasady transparentności.

9. Burmistrz Miasta i Gminy Szamotuły ustala wyniki głosowania mieszkańców w sprawie budżetu obywatelskiego i sporządza protokół zawierający w szczególności:

- a. liczbę mieszkańców uczestniczących w głosowaniu,
- b. liczbę oddanych głosów ważnych,
- c. liczbę oddanych głosów nieważnych,
- d. liczbę głosów ważnych oddanych na poszczególne zadania.

10. Informacja o wynikach głosowania jest podawana niezwłocznie na stronie internetowej Miasta i Gminy Szamotuły, za pośrednictwem platformy budżetu obywatelskiego <https://szamotuly.konsultacjejst.pl/budzet-obywatelski> w aplikacji mMieszkaniec oraz w formie komunikatu prasowego do mediów.

11. W celu potwierdzenia ważności głosu pracownicy Urzędu Miasta i Gminy mogą dokonywać weryfikacji, czy osoba głosująca jest mieszkańcem gminy, w oparciu o dane, którymi dysponuje.

Rozdział 7.

Realizacja projektów

§ 18. 1. Za realizację wybranych projektów zadań odpowiadają poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Szamotuły oraz jednostki organizacyjne gminy.

2. Proces realizacji projektów zgłoszonych do Szamotulskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2026 podlega monitoringowi i corocznej ewaluacji.

Rozdział 8.

Działania informacyjne i promocyjne

§ 19. 1. Działania informacyjne i promocyjne dotyczące budżetu obywatelskiego obejmują między innymi:

- a. zachęcanie mieszkańców do składania propozycji zadań oraz wzięcia udziału w głosowaniu,
- b. upowszechnianie informacji o propozycjach mieszkańców, wynikach głosowania na zadania zgłoszone w ramach budżetu obywatelskiego oraz o efektach realizacji tych zadań.

2. W ramach prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych wykorzystuje się różnorodne kanały i narzędzia komunikacji społecznej, w tym np.: otwarte spotkania informacyjne, publikacje w serwisach internetowych, publikacje drukowane, współpraca z mediami i innymi podmiotami zainteresowanymi popularyzacją idei budżetu obywatelskiego.

Uzasadnienie

Uchwała wprowadza budżet obywatelski na rok 2026, który umożliwia mieszkańcom aktywny udział w kształtowaniu inwestycji lokalnych. Mechanizm ten sprzyja partycypacji społecznej, włączaniu mieszkańców w proces podejmowania decyzji oraz dostosowaniu działań gminy do realnych potrzeb społeczności lokalnej.

Przewidzenie możliwości realizacji projektów związanych z terenami zielonymi odpowiada na potrzeby mieszkańców w zakresie poprawy jakości życia, rekreacji i ochrony środowiska, a także prowadzi do poszerzania świadomości ekologicznej i w zakresie przyrody. Projekty te wpisują się w politykę gminy dotyczącą zrównoważonego rozwoju, poprawy estetyki przestrzeni publicznej oraz kształtowania przyjaznego środowiska dla mieszkańców. Budżet obywatelski zapewnia, że realizowane inicjatywy będą wykonalne finansowo, zgodnie z przepisami prawa i służące interesowi publicznemu.